

Lausunto vuoden 2023 arviointikertomuksen perusteella tehtävistä toimenpiteistä

Lausunto on laadittu arviointikertomuksen rakennetta mukaillen. Olennaiset huomiot on kirjattu pääkohdittain, ja ne sisältävät selvitykset mahdollisista toimenpiteistä.

2 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEKÄ TOIMINNAN TARKOITUKSEN MUKAISUUDEN JA TULOKSELLISUUDEN ARVIOINTI

2.2.2 Peruskoulutus / alakoulut

"Tarkastuslautakunnalle selvitettiin työn kuormittavuuteen liittyviä asioita. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että opetustoimen henkilöstön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota."

Vastaus: Sivistyslautakunta toteaa, että koulujen työhyvinvoinnin arviointia on suoritettu yhdessä työterveyden ja henkilökunnan kanssa. Prosesseissa on tehty näkyviksi työhyvinvointiin liittyviä asioita ja ne on huomioitu yksiköiden toiminnoissa sekä tehty tarvittaessa muutoksia.

Työnohjaus on osa perusopetuksen toimintakulttuuria.

Lukuvuoden 2024-2025 yhtenä arvioinnin painopisteenä on arjen selkeyttäminen. Tavoitteena on tarkentaa työnkuvia ja sitoutumista yhteisesti sovittuihin toimintatapoihin.

Kouluvalmentajat (koulukoutsit) ovat toimineet hankerahoituksella muutamissa kouluissa. Toiminnan tavoitteena on tukea oppilaiden myönteistä ryhmäytymistä, käyttäytymistä sekä koulumyönteisyyttä. Keskeisenä tavoitteena on koko työyhteisön ilon, älyn ja yhteiselon lisääminen. Kouluvalmentajatoiminnan vakiinnuttaminen on sivistyksen toimialan tavoite.

"Opetuksen laadun osalta tarkastuslautakunnalle todettiin myös, että kouluilla on resurssipulaa koulukuraattoreista ja erityisopettajista. Rehtori katsoi, että pienryhmäopetuksen lisäämisellä olisi positiivisia vaikutuksia."

Vastaus: Sivistyslautakunta toteaa, että oppilaalla on oikeus saada tarvitsemaansa tukea ja ohjausta. Opiskeluhuollon henkilöstön osalta koulukuraattorit, perhetyöntekijät sekä psykologit ovat Satakunnan hyvinvointialueen henkilöstöä. Kuraattorien osalta mitoitus on kunnossa. Psykologien saavutettavuudessa on ollut haasteita, mutta tulevana lukuvuotena psykologien saatavuus Ulvilassa paranee.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on käynnissä lakimuutokset, joiden myötä oppimisen tuen järjestelmä uudistuu sekä esi- ja perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa että ammatillisessa koulutuksessa.

Esi- ja perusopetusta koskevien muutosten on tavoitteena astua voimaan 1.8.2025.

Lakimuutosten on määrä edetä eduskunnan päätettäväksi syksyllä 2024. Opetushallitus päivittää tulevan syksyn ja talven aikana oppimisen tuen osuudet esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien perusteisiin sekä antaa määräykset, joiden perusteella koulutuksen järjestäjien täytyy päivittää paikalliset opetussuunnitelmat.

2.2.3 Peruskoulutus / yläkoulu

"Tarkastuslautakunnalle on selvitetty koulupudokkaiden tilannetta Ulvilassa. Tarkastuslautakunta esittää huolensa nuorten hyvinvoinnista ja syrjäytyneisyydestä."

Vastaus: Sivistyslautakunta toteaa, että koulutuksen järjestäjä on lisännyt tukea ja koulutusta perusopetuksen arkeen.

Kouluvalmentajat ovat toimineet Ulvilan yhteiskoulussa sekä Friitalan kouluissa. Toimintaa laajennetaan kaikkiin kouluihin.

Ulvilassa on aloitettu NEPSY-toiminta. NEPSY-valmentajia on koulutettu ja tavoitteena on, että jokaisessa perusopetuksen yksikössä Ulvilassa on koulutetut NEPSY-opettajat.

2.2.5 Hyvinvoinnin ja terveyden tavoitteiden arviointi

"Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin yksi strateginen tavoite on asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Toimintakertomuksessa on esitetty tämän strategian tavoitteen toteutumista vuonna 2023."

Vastaus: Sivistyslautakunta toteaa, että perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta lasten ja nuorten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen on tehty esimerkiksi seuraavia toimenpiteitä:

1. Ulvilassa on otettu käyttöön Someturva-palvelu, joka ennaltaehkäisee somessa tapahtuvaa kiusaamista ja muuta häirintää. Lisäksi Someturva-palvelusta saa apua ammattilaisilta, jotka ovat erikoistuneet somessa tapahtuvien hankalien tilanteiden ratkaisemiseen. Someturva-palvelusta saa apua helppokäyttöisellä nettisovelluksella, jonka kautta uskaltaa pyytää apua nolostuttaviinkin tilanteisiin. Someturva on luottamuksellinen palvelu, joten sitä voi käyttää anonyymisti.

Someturvassa käsitellään paljon somekiusaamistapauksia sekä alaikäisiin verkossa kohdistuvaa seksuaalista häirintää. Someturva-palvelusta saa esimerkiksi tiedon siitä, onko tilanteessa kyse rikoksesta, sekä toimintaohjeet tilanteen ratkaisemiseksi. Vähän yli puolet Someturvaan ilmoitetuista tilanteista täyttää rikoksen tunnusmerkit.

THL:n kouluterveyskyselyssä huomattava osa ulvilalaisista lapsista ja nuorista koki häirintää somessa. Moni häirintätilanne voi levitä some-verkostoissa ja tilanteista aiheutuvat vahingot voivat muodostua suuriksi. Lasten ja nuorten somemaailma on monesti aikuisille vieras, eikä nuoren ole helppoa saada asiantuntevaa apua. Someturva on kehitetty auttamaan nimenomaan someen ja nettiin liittyvissä

tilanteissa. Someturva tarjoaa apua mahdollisimman matalalla kynnyksellä kaiken ikäisille. Ulvilassa Someturva on kaikkien 3.–9.-luokkalaisten sekä lukiolaisten käytössä.

2. Harrastamisen Suomen malli on vakiintunut toimintatapa Ulvilassa. Mallin tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia mahdollistamalla jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastustarjonta valitaan lasten ja nuorten toiveiden mukaan. Toimintamalli suunnitellaan, rakennetaan ja kokeillaan yhdessä harrastuksia tuottavien ulvilalaisten urheiluseurojen kanssa. Mukana on ollut myös muutama seura naapurikunnista. Toimintaa tuetaan AVI:n myöntämällä valtionosuudella.

3. Ulvila on mukana myös uudessa Suomi liikkeelle -hankkeessa. Hankkeen tarkoitus on uudistaa ja yhtenäistää Move-testaukset. Toiminta keskittyy erityisesti siihen, mitä tehdään Move-mittausten jälkeen eli miten saadaan vähän liikkuvat lapsen ja nuoret liikkeelle. Hankkeessa sitoutetaan mukaan koulun henkilöstö sekä kouluterveydenhoitajat. Hankkeeseen palkataan kiertävä liikuntaneuvoja. Myös kouluvalmentajat (koulukoutsit) ovat tärkeä osa hanketta. Aktiivinen kerhotoiminta koulupäivien sisällä ja jälkeen on osa hanketta.

2.4. Kaupungin taloutta kuvaavien tunnuslukujen toteutuminen

"Pienellä lainakannalla voi olla yhteys myös mahdolliseen korjausvelan kasvuun. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että korjausvelan kasvua seurataan aktiivisesti."

Vastaus: Tekninen lautakunta toteaa, että toimialan kaikkien pääalueiden, eli kiinteistöjen, infran ja vesihuollon kannalta on olennainen osa johtamista tulosalueiden vastuuhenkilöillä ja toimialajohtajalla seurata hallinointinsa kaupungin omaisuuden käyttöarvon kehittymistä. Käytännössä tämä tarkoittaa PTS-suunnitelmien päivittämistä, kunnossapito-ohjelmien ylläpitoa, kuntotutkimusten ja -arvioiden oikea-aikasta päivittämistä ja erityisesti poikkeamatilanteiden jälkeistä toimintaa tietojen oikaisemiseksi. Lisäksi

huomiota tulee kiinnittää poistojen oikesuhtaisuuteen, tasearvojen vääristymien korjaamiseen sekä talousarviotyössä perustellusti kohdistettaviin ja priorisoitaviin investointeihin.

Lisäksi tekninen lautakunta katsoo, että edellä lausutun varmistamiseksi toimialajohtajan tulee jatkossa puolivuositain tuoda lautakunnalle tiedoksi olennaisimmat havainnot muutoksista ja poikkeamista kaupungin omaisuuden kunnosta sekä suunnitelma suuntaa-antavan kustannustiedon kanssa mahdollisien toimien toteuttamisesta tai suunnittelemisesta.